

بررسی ارتباط پلی مورفیسم C1236T ژن MDR1 در مردان مبتلا به ناباروری ایدیوپاتیک در جمعیت گیلان

فرناز تاج بخش^۱، فرهاد مشایخی^{۲*}، علی حمیدی مدنی^۳، محمد هادی بهادری^۴

چکیده

مقدمه: ناباروری، ناتوانی زوجین در بارداری، بعد از ۱۲ ماه آمیزش‌های مداوم بدون پیشگیری تعریف می‌شود. P- گلیکوپروتئین یک انتقال دهنده درون غشایی است که سبب خروج مواد مضر از سلول شده و یک نقش حفاظتی در بافت‌های حساس نظیر بیضه‌ها را به عهده دارد. ژن MDR1 در جایگاه q21.1 کروموزوم ۷ قرار گرفته است. یکی از پلی مورفیسم‌های مربوط به ژن MDR1، پلی مورفیسم C1236T می‌باشد که در افزون ۱۲ قرار گرفته است که در آن سیتوزین با تیمین جایگزین می‌شود. هدف از این مطالعه، بررسی پلی مورفیسم ژن MDR1 با ناباروری ایدیوپاتیک مردان است.

روش بررسی: در این مطالعه مورد- شاهده، DNA ژنومی از لوکوسیت‌های خون ۱۳۶ مرد مبتلا به ناباروری ایدیوپاتیک و ۱۳۰ مرد سالم استخراج گردید. با استفاده از تکنیک PCR-RFLP و آنزیم EcoO109I ژنوتیپ‌ها تعیین شد.

نتایج: فراوانی ژنوتیپ‌های CC، CT و TT در افراد بیمار به ترتیب ۱۹/۱۲٪، ۳۹/۷۰٪ و ۴۱/۱۸٪ و فراوانی ژنوتیپی CC، CT و TT در افراد سالم به ترتیب ۱۲/۳۰٪، ۶۱/۵۴٪ و ۲۶/۱۶٪ بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به دست آمده ارتباط معنی‌داری بین پلی مورفیسم ژن MDR1 و ناباروری ایدیوپاتیک مردان مشاهده شد (p=۰/۰۰۱). نتایج به دست آمده پیشنهاد می‌کند که ژنوتیپ هتروزایگوت CT، احتمالاً اثر محافظتی بر ناباروری دارد (۰/۸۴- CI: ۰/۲۳-۰/۹۵؛ OR=۰/۴۱، p=۰/۰۱). گرچه برای دستیابی به نتایج دقیق‌تر، بررسی در یک جامعه آماری بزرگتر لازم است.

واژه‌های کلیدی: ناباروری ایدیوپاتیک مردان، P- گلیکوپروتئین، پلی مورفیسم

۱- کارشناسی ارشد بیولوژی سلولی- تکوینی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۲- استاد گروه بیولوژی سلولی و تکوینی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۳- دانشیار گروه جراحی کلیه و مجاری ادراری- تناسلی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، رشت، ایران

۴- دانشیار گروه بافت شناسی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان، رشت، ایران

* (نویسنده مسئول): تلفن: ۰۹۱۱۳۳۳۰۰۱۷، پست الکترونیکی: mashayekhi@guilan.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۹/۲۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۴/۲۵

مقدمه

ناباروری، ناتوانی در بارداری بعد از یک سال آمیزش‌های مداوم بدون پیشگیری تعریف می‌شود (۱). ناباروری یک اختلال چندعاملی است که در سطح جهانی ۱۰ تا ۱۵ درصد زوج‌ها را شامل می‌شود و عامل ۵۰٪ از ناباروری‌ها مربوط به مردان است (۲). در حال حاضر در جمعیت جهان ۷۲۴۰۰۰۰۰ نفر نابارور هستند و از این جمعیت، ۴۰ میلیون نفر به دنبال مراقبت‌های پزشکی ناباروری هستند. شیوع ناباروری در کشورهای در حال توسعه بیشتر است (۳،۴).

P- گلیکوپروتئین (P-gp: P-glycoprotein)، یک انتقال‌دهنده درون غشایی با وزن مولکولی ۱۷۰ کیلودالتون است که سبب خروج مواد مضر از سلول شده و یک نقش حفاظتی در بافت‌هایی نظیر بیضه‌ها را به عهده دارد. P-gp، محصول ژن MDR1 است که اولین عضو از خانواده (ABC: ATP Binding Cassette) می‌باشد (۵). ژن MDR1 به عنوان ژن مقاومت چنددارویی (Multidrug resistance gene) شناخته می‌شود. این ژن اولین عضو از خانواده ABC است. ژن MDR1 بر روی بخش 21.1q از کروموزوم ۷ واقع شده و محصول پروتئینی آن P-گلیکو پروتئین (P-gp: P-glycoprotein) می‌باشد (۶).

مطالعات نشان می‌دهد که P-gp در بیشتر سلول‌ها و بافت‌ها در سطح پایین بیان می‌شود اما در بعضی از بافت‌ها نظیر کلون، روده، مجاری پانکراس، مجاری صفراوی و لوله‌های پروکسیمال کلیه، غدد آدرنال و دستگاه تولیدمثل نر نظیر سلول‌های لیدیک و سلول‌های سرتولی بیان آن بیشتر است. بنابراین بیان P-gp در سلول‌های اپی تلیال باعث دفع مواد زائد از سلول خواهد شد (۷). P-gp در حفاظت از سلول‌های سوماتیک بیضه، از زنبیوتیک‌ها نقش دارد و تصور می‌شود، کاهش بیان P-gp در بافت بیضه احتمال آسیب بافتی را افزایش داده و می‌تواند در ایجاد ناباروری در مردان مؤثر باشد. تغییر در بیان و عملکرد P-gp در تغییر جذب، غلظت پلاسمایی، گسترش بافتی و دفع سوبسترای دارویی آن اثر خواهد داشت. تنوع در توالی نوکلئوتیدی ژن P-gp می‌تواند

بر بیان و عملکرد آن اثر داشته باشد (۸).

بیش از ۳۰ پلی‌مورفیسم تک نوکلئوتیدی (SNP: Single Nucleotide Polymorphism) در توالی ژن MDR1 یافت شده است (۹). تفاوت در فراوانی این پلی‌مورفیسم‌ها در جمعیت‌های مختلف دیده می‌شود (۱۰) و از مهمترین SNP ها می‌توان به پلی‌مورفیسم C3436T در اگزون ۲۶، G2677T/A در اگزون ۲۱ و C1236T در اگزون ۱۲ اشاره کرد (۹،۱۱).

پلی‌مورفیسم C1236T تغییر بیان یا عملکرد پروتئین را نشان می‌دهد (۱۲) از طرفی مطالعات نشان می‌دهد که این SNP بر روی پایداری mRNA تأثیری ندارد. مطالعات نشان داد که پلی‌مورفیسم در این ناحیه موجب تبدیل باز آلی سیتوزین به تیمین شده و کدون GGC را به کدون GGT در موقعیت ۴۱۲ تغییر می‌دهد که هر دوی آنها اسید آمینه گلايسین را کد می‌کنند (rs1128503 | Gly412Gly) (۱۳)، این تغییر می‌تواند در سطح بیان محصول ژن اثر گذاشته و بیان آن را کاهش دهد. در نتیجه این کاهش بیان P-gp، سلول‌ها و بافت بیشتر در معرض آسیب‌های ناشی از سموم قرار می‌گیرند و امکان ابتلا به بیماری‌های مختلف نظیر سرطان و یا ناباروری بیشتر خواهد شد (۱۴). ارتباط بین پلی‌مورفیسم ژن MDR1 و ناباروری مردان در جمعیت لهستان توسط Droydzik و همکاران در سال ۲۰۰۹ میلادی تأیید شد. هدف از این تحقیق بررسی ارتباط بین پلی‌مورفیسم C1236T ژن MDR1 و ناباروری ایدیوپاتیک در مردان در جمعیت استان گیلان است.

روش بررسی

جهت انجام آزمایش، افراد مبتلا به ناباروری ایدیوپاتیک بر اساس آزمایشات تشخیص ناباروری نظیر معاینات فیزیکی، آزمایش اسپرما توگرام و بررسی مایع منی و آزمایشات تخصصی انجام شده توسط پزشک ارولوژیست و با همکاری بخش درمان ناباروری بیمارستان الزهرای رشت معرفی و نمونه خونی از ۱۳۶ مرد مبتلا به ناباروری ایدیوپاتیک بر اساس حداقل نمونه مورد نیاز در مقالات مشابه مورد مطالعه، نظیر تحقیق Cizmarikova

پرایمر طراحی شده برای توالی مورد مطالعه صورت گرفت و آنزیم مورد استفاده در این بخش نوعی Taq پلیمرز بوده و مقاومت بالایی نسبت به دمای مورد استفاده در واکنش PCR دارد. به منظور بررسی کیفیت محصولات حاصل از PCR، از ژل آگارز ۲٪ استفاده شد. برنامه واکنش دستگاه PCR در دستگاه Bio Rad به این صورت بود: ۵ دقیقه در دمای ۹۴ درجه سانتی‌گراد برای واسرشت سازی اولیه، سپس ۳۵ سیکل دمایی شامل واسرشت سازی ۹۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۳۰ ثانیه، اتصال پرایمر ۵۸ درجه سانتی‌گراد به مدت ۳۵ ثانیه و سنتز پرایمر ۷۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۴۵ ثانیه انجام گرفت. در نهایت ۵ دقیقه در دمای ۷۲ درجه سانتی‌گراد برای تکمیل چرخه PCR و سنتز پایانی باقی ماند. پرایمرهای مورد استفاده در این روش در جدول ۱ آمده است.

و همکاران تهیه شد (۱۵). از سوی دیگر نمونه‌های خونی از ۱۳۰ مرد سالم بارور به عنوان گروه شاهد، با همکاری آزمایشگاه رازی رشت جمع‌آوری گردید. محدوده سنی در هر دو گروه مورد مطالعه، بین ۲۵ تا ۴۰ سال بود و جهت گرفتن نمونه خون، پرسشنامه و رضایت نامه کتبی از بیماران گرفته شد. به منظور جلوگیری از لخته شدن، نمونه‌های خون به حجم ۳ میلی‌لیتر، درون لوله‌های آغشته به EDTA (EDTA Coated) ذخیره و لوله‌های حاوی نمونه به یخچال منتقل شدند تا در مراحل بعدی جهت استخراج DNA مورد استفاده قرار گیرند.

جهت استخراج DNA از نمونه‌های خون تهیه شده از کیت استخراج Gpp-Solution محصول شرکت ژن پژوهان استفاده شد. بعد از بررسی DNA استخراج شده از افراد سالم و بیمار توسط ژل آگارز ۱٪، واکنش زنجیره‌ای پلیمرز (PCR) توسط

جدول ۱: توالی‌های پرایمر به کار رفته برای تکثیر ژن MDR1

پرایمر	توالی (5'→3')	طول (nt)	دمای ذوب (°C)	محتوای GC (درصد)
Forward	AATGTTCACTTCAGTTACCCAT	۲۲	۵۷/۳	۳۶/۴
Reverse	CCACACCAATGATTTCCCGTA	۲۱	۵۶/۴	۴۷/۶

۵۱۹ به دست می‌آید، و هموزیگوت TT تنها یک باند ۵۱۹ bp دارد.

داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار MedCalc نسخه ۱۲.۱ تجزیه و تحلیل شد. فراوانی‌های آلی و ژنوتیپی در هر دو گروه بیمار و کنترل مقایسه گردید. جهت تعیین تفاوت ژنوتیپی بین دو جمعیت بیمار و کنترل از آزمون‌های آماری (χ^2) Chi-Square و در صورت نیاز آزمون (OR: Odds Ratio) استفاده گردید.

نتایج

نتایج آزمایشات نشان داد که از بین ۱۳۶ مرد بیمار، ۰/۶۱ آلی T و ۰/۳۹ آلی C و در بین ۱۳۰ مرد سالم، ۰/۵۷ آلی T و ۰/۴۳ آلی C می‌باشد. طی تجزیه و تحلیل آماری مربوط به فراوانی آلی ژن MDR1 مقدار χ^2 و P به ترتیب ۰/۷۶۵ و ۰/۳۸

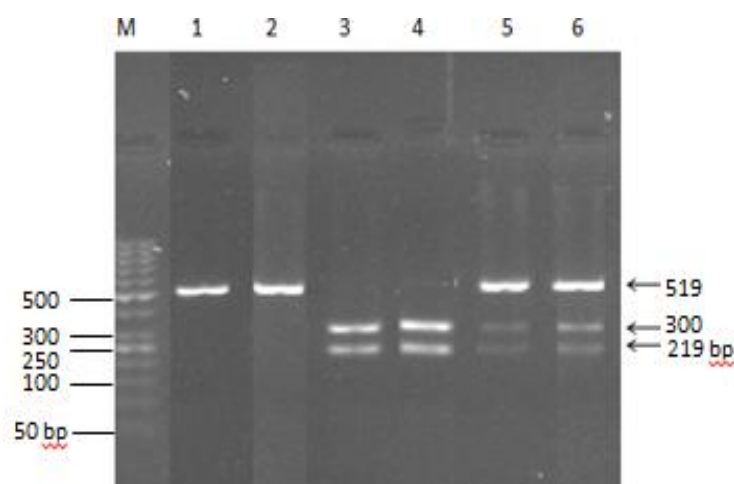
برای انجام RFLP: Restriction Fragment Length (Polymorphism) در مجاورت آنزیم EcoO109I (شرکت فرمنتاز- آلمان) قرار گرفت و بعد از ۲ ساعت که محصول PCR با آنزیم محدودالتر انکوبه شدند، سپس محصولات به دست آمده روی ژل آگارز ۲٪ قرار گرفت. حضور آلی C سبب ایجاد یک جایگاه برش برای آنزیم EcoO109I ایجاد می‌شود، در حالی که اگر قطعه تکثیر شده دارای الی T باشد، جایگاه شناسایی آنزیم از بین می‌رود و برشی صورت نمی‌گیرد، لذا قطعه ۵۱۹ bp دست نخورده باقی می‌ماند. بنابراین سه نوع ژنوتیپ هموزیگوت CC، هتروزیگوت CT و هموزیگوت TT وجود دارد. در صورت وجود ژنوتیپ هموزیگوت CC دو باند ۲۱۹ bp و ۳۰۰ bp ایجاد می‌شود و در حضور ژنوتیپ هتروزیگوت CT سه باند ۲۱۹ bp، ۳۰۰ bp و

دارای ژنوتیپ CT و ۱۶ نفر (۱۲/۳۰٪) دارای ژنوتیپ CC بودند. با استفاده از نرم افزار MedCalc (نسخه ۱۲/۱) $\chi^2 = ۱۲/۶۷۵$ و $P = ۰/۰۰۱۸$ به دست آمد. به منظور بررسی های دقیق تر از آزمون آنالیز ترکیبی استفاده شد (جدول ۲).

با توجه به جدول ۲، می توان دریافت که ژنوتیپ هتروزیگوت CT، اثر محافظتی بر ناباروری دارد (۶۱/۵٪ در افراد سالم در مقابل ۳۹/۷٪ در افراد نابارور) (OR: ۰/۴۱، CI: ۰/۲۳-۰/۸۴؛ $P = ۰/۰۱$).

به دست آمد. تفاوت معنی دار در فراوانی آللی MDR1 بین دو گروه بیمار و کنترل مشاهده نشد ($p = ۰/۳۸$). نمونه های از نتایج حاصل از PCR-RFLP بر روی ژل آگارز ۲٪ در شکل ۱ آورده شده است.

در رابطه با فراوانی ژنوتیپی از میان ۱۳۶ مرد بیمار، ۵۶ نفر (۴۱/۱۸٪) دارای ژنوتیپ TT، ۵۴ نفر (۳۹/۷۰٪) دارای ژنوتیپ CT و ۲۶ نفر (۱۹/۱۲٪) دارای ژنوتیپ CC بودند و در گروه کنترل ۳۴ نفر (۲۶/۱۶٪) دارای ژنوتیپ TT، ۸۰ نفر (۶۱/۵۴٪) دارای ژنوتیپ CT و ۲۲ نفر (۱۶/۱۲٪) دارای ژنوتیپ CC بودند.

شکل ۱ محصولات RFLP روی ژل آگارز ۲٪

ردیف M نشان دهنده وزن مولکولی مارکر است. ردیف های ۱ و ۲ مربوط به ژنوتیپ TT، ردیف های ۳ و ۴ مربوط به ژنوتیپ CC و ردیف های ۵ و ۶ مربوط به ژنوتیپ CT است.

جدول ۲: مقایسه نسبت شانسی OR در دو گروه هتروزیگوت CT و هموزیگوت TT

P-Value	OR (95%CI)	
-	۱ (ref)	CC
۰/۰۱۵۶	۰/۴۱۵۴ (۰/۲۳۸-۰/۸۴۶۶)	CT
۰/۹۷۲۱	۱/۰۱۳۶ (۰/۶۶۴۷-۲/۱۵۵۷)	TT
۰/۱۳۰۵	۰/۵۹۳۸ (۰/۳۰۲۱-۱/۱۶۷)	CT+TT/CC

بحث

ناباروری، ناتوانی در بارداری بعد از یک سال آمیزش های جنسی مداوم بدون جلوگیری تعریف می شود (۱). امروزه ناباروری مشکل یک ششم از زوج ها است و جدیدترین مطالعات حاکی از آن است که عامل ۵۰ درصد از ناباروری ها مربوط به مردان می باشد (۲).

به طور کلی برای اینکه هر بخش از بدن، از جمله سیستم

ناباروری، ناتوانی در بارداری بعد از یک سال آمیزش های جنسی مداوم بدون جلوگیری تعریف می شود (۱). امروزه ناباروری مشکل یک ششم از زوج ها است و جدیدترین مطالعات

نشان داد که پلی مورفیسم در این ناحیه موجب تبدیل باز آلی سیتوزین به تیمین شده و کدون GGC را به کدون GGT در موقعیت ۴۱۲ تغییر می دهد که هر دوی آنها اسید آمینه گلیسین را کد می کنند (rs1128503 | Gly412Gly) با این حال به دلیل تغییر آلی به فرم هتروزیگوت CT و یا تغییر به حالت هموزیگوت غیرمعمول TT می تواند در سطح بیان پروتئین تغییر ایجاد شود (۱۳).

در این تحقیق، ۱۳۶ مرد مبتلا به ناباروری ایدیوپاتیک و ۱۳۰ مرد سالم بارور برای پلی مورفیسم ژن MDR1 مورد بررسی قرار گرفتند. فراوانی ژنوتیپی در بین افراد بیمار (۱۹/۱۲) CC، (۳۹/۷۰) CT، (۴۱/۱۸) TT و فراوانی ژنوتیپی در بین افراد سالم به صورت (۱۲/۳۰) CC، (۶۱/۵۳) CT و (۲۶/۱۵) TT مشاهده شد. بر اساس نتایج به دست آمده، ارتباطی معنی دار بین پلی مورفیسم ژن MDR1 و ناباروری ایدیوپاتیک مردان مشاهده شد ($p=0/001$).

مطالعات متفاوتی در زمینه ارتباط ژن MDR1 با بیماری های مختلف انجام شده است. Balcerzak و همکاران در مطالعه ای بیان ژن MDR1 و سرطان کلورکتال را در جمعیت لهستان مورد مطالعه قرار دادند و نشان دادند که تغییر در آلل های پلی مورفیسم 1236 C > T می تواند زمینه ایجاد سرطان کلورکتال را ایجاد کند (۱۹). Yang و همکاران نیز وجود ارتباط بین پلی مورفیسم ژن MDR1 و خطر ابتلا به سرطان کبد در جمعیت چین نشان دادند (۲۰). همچنین Hu و همکاران توانستند وجود ارتباط معنی دار بین پلی مورفیسم ژن MDR1 و سرطان سینه را در چین نشان دهند (۲۱). مطالعات مشابهی در ایران توسط Tatari و همکاران انجام شد که وجود ارتباط بین پلی مورفیسم C3435T ژن MDR1 و سرطان سینه را تأیید می کند (۲۲). علاوه بر این، Kato و همکاران ارتباط معنی داری بین پلی مورفیسم 1236 C > T ژن MDR1 و پاسخ بالینی به پاروکستین جهت درمان افسردگی را در جمعیت چین نشان دادند (۲۳). مطالعات متفاوتی نیز در کشورهای مختلف صورت گرفته و ارتباط معنی داری بین ژن مذکور با بیماری های مورد مطالعه یافت نشده است. بر اساس آزمایشات

تولید مثلی بتواند فعالیت کارآمد خود را انجام دهد، وجود شرایط مناسب و حمایت کافی از سلول ها و بافت ها لازم است. به طور خاص، در صورتی که میزان مواد مضر و آسیب رسان در اطراف سلول های بیضه و اندام تولید مثلی افزایش یابد، احتمال ابتلا به ناباروری نیز افزایش خواهد یافت. P- گلیکوپروتئین، محصول ژن MDR1، یک پمپ درون غشایی است که در بافت های حساس از جمله بیضه ها تولید می شود و با خارج کردن مواد مضر مانند سموم، آفت کش ها و برخی از داروها از سلول، از بافت حمایت می کند. کاهش بیان P- گلیکوپروتئین می تواند خطر آسیب های محیطی را در بافت بیضه افزایش دهد. بر همین اساس بررسی ارتباط بین پلی مورفیسم های ژن MDR1 و ناباروری مردان می تواند حائز اهمیت باشد (۱۶).

MDR1 اولین انتقال دهنده از گروه ABC هاست که برای انجام فعالیت خود به ATP وابسته است. به غیر از آن، ۴۷ عضو دیگر از گروه ABC ها در ژنوم انسانی شناخته شده است (۱۷). ژن MDR1 (ژن مقاومت چند دارویی)، یک انتقال دهنده درون غشایی بوده و محصول پروتئینی آن P-glycoprotein است که انواع داروهای هیدروفوب و پیتیدها را از درون غشای پلاسمایی به بیرون آن انتقال می دهد و از انباشتگی سموم، مواد سرطان زا و متابولیت ها در سلول جلوگیری می نماید. در صورتی که میزان تولید این محصول به دلایل مختلف کاهش یابد، آسیب پذیری سلول ها نسبت به مواد سمی افزایش خواهد یافت (۱۸). P-glycoprotein به طور خاص در بیضه های مردان، درون سلول های اندوتلیالی لومن، سلول های لیدیک، ماکروفاژهای بیضه و سلول های سرتولی وجود دارند ولی در جمعیت سلول های بنیادی مشاهده نشده اند. بنابراین P-gp در حفاظت از سلول های سوماتیک از زنونبوتیک ها نقش دارد (۸). مطالعات نشان می دهد که بیش از ۳۰ جهش تک نوکلئوتیدی (SNPs) می تواند در ژن MDR1 انسانی در موقعیت های مختلف رخ دهد که بیشتر آنها تأثیری در عملکرد محصول ژن نخواهند داشت (۱۸). پلی مورفیسم C1236T تغییر بیان یا عملکرد پروتئین را نشان می دهد (۱۲) از طرفی مطالعات نشان می دهد که این SNP بر روی پایداری mRNA تأثیری ندارد. مطالعات

ناباروری دارد (۶۱/۵٪ در افراد سالم در مقابل ۳۹/۷٪ در افراد نابارور) (نابارور) (۰/۸۴-۰/۲۳ CI: ۰/۹۵؛ ۰/۴۱ OR، $p=۰/۰۱$). این نتایج مربوط به بررسی یک جمعیت محدود بوده و جهت دریافت نتایج قطعی‌تر نیازمند افزایش جامعه آماری است. علاوه بر این، سن، نژاد، موقعیت جغرافیایی و عوامل محیطی می‌تواند در نتایج به دست آمده اثرگذار باشد.

سپاسگزاری

با تشکر از دانشگاه گیلان برای فراهم آوردن محیط سالم و کامل آزمایشگاهی جهت انجام این تحقیق ارزشمند و با سپاس فروان از بیمارستان الزهراء رشت و تمام افرادی که صمیمانه با اهدای خون خود ما را در انجام این پژوهش یاری کردند. امید است تا بهبودی بیماران عزیز نابارور هر چه زودتر حاصل شود.

Oostenbrug و همکاران ارتباط معنی‌داری بین پلی‌مورفیسم ژن MDR1 و بیماری التهاب روده در جمعیت هلند یافت نشد (۲۴). Tan و همکاران نشان دادند که در جمعیت سنگاپور، ارتباط معنی‌داری بین ژن MDR1 و بیماری پارکینسون وجود ندارد (۲۵). ارتباط بین پلی‌مورفیسم ژن MDR1 و ناباروری مردان در جمعیت لهستان، توسط Droydzik و همکاران تأیید شد (۱۸).

نتیجه‌گیری

تغییر در بیان ژن MDR1 می‌تواند حساسیت سلول‌ها را نسبت به مواد مضر و آسیب‌های بافتی تغییر دهد. بنابراین نتیجه‌گیری می‌شود که ژن MDR1 با ناباروری ایدیوپاتیک در مردان ارتباط دارد ($p=۰/۰۰۱$) بر اساس آزمون OR انجام شده، می‌توان دریافت که ژنوتیپ هتروزیگوت CT، اثر محافظتی بر

References:

- 1- Purvis K, Christiansen E. *Male infertility: current concepts*. Ann Med 1992; 24(4): 259-72.
- 2- Poongothai JENS, Gopenath TS, Manonayaki S. *Genetics of human male infertility*. Singapore Med J 2009; 50(4): 336.
- 3- Vayena E, Rowe PJ, Peterson HB. *Assisted reproductive technology in developing countries: why should we care?* Fertility and Sterility 2002; 78(1): 13-15.
- 4- Olooto WE. *Infertility in male; risk factors, causes and management-a review*. J Microbiol Biotechnol Res 2012; 2(4): 641-45.
- 5- Croop JM. *P-glycoprotein structure and evolutionary homologies*. Cytotechnology 1993; 12(1-3): 1-32.
- 6- Tainton KM, Smyth MJ, Jackson JT, Tanner JE, Cerruti L, Jane SM, et al. *Mutational analysis of P-glycoprotein: suppression of caspase activation in the absence of ATP-dependent drug efflux*. Cell Death Differ 2004; 11(9): 1028-37.
- 7- Sharom FJ, Yu X, Lu P, Liu R, Chu JW, Szabó K, et al. *Interaction of the P-glycoprotein multidrug transporter (MDR1) with high affinity peptide chemosensitizers in isolated membranes, reconstituted systems, and intact cells*. Biochem Pharmacol 1999; 58(4): 571-86.
- 8- Tanabe M, Ieiri I, Nagata N, Inoue K, Ito S, Kanamori Y, et al. *Expression of P-glycoprotein in human placenta: relation to genetic polymorphism of the multidrug resistance (MDR)-1 gene*. J Pharmacol Exp Ther 2001; 297(3): 1137-43.

- 9- Marzolini C, Paus E, Buclin T, Kim RB. *Polymorphisms in Human MDR1 (P-glycoprotein): Recent Advances and Clinical Relevance*. Clin Pharmacol Ther 2004; 75(1): 13-33.
- 10- Chelule PK, Gordon M, Palanee Th, Page T, Mosam A, Coovadia HM, et al. *MDR1 and CYP3A4 polymorphisms among African, Indian, and white populations in KwaZulu-Natal, South Africa*. Clin Pharmacol Ther 2003; 74(2): 195-96.
- 11- Illmer T, Schuler US, Thiede C, Schwarz UI, Kim RB, Gotthard S, et al. *MDR1 gene polymorphisms affect therapy outcome in acute myeloid leukemia patients*. Cancer Res 2002; 62(17): 4955-62.
- 12- Sakurai A, Onishi Y, Hirano H, Seigneuret M, Obanayama K, Kim G, et al. *Quantitative structure-activity relationship analysis and molecular dynamics simulation to functionally validate nonsynonymous polymorphisms of human ABC transporter ABCB1 (P-glycoprotein/MDR1)*. Biochemistry 2007; 46(26): 7678-93.
- 13- Kimchi-Sarfaty C, Marple AH, Shinar S, Kimchi AM, Scavo D, Roma MI, et al. *Ethnicity-related polymorphisms and haplotypes in the human ABCB1 gene*. Pharmacogenomics 2007; 8(1): 29-39.
- 14- Wang D, Johnson AD, Papp AC, Kroetz DL, Sadée W. *Multidrug resistance polypeptide 1 (MDR1, ABCB1) variant 3435C> T affects mRNA stability*. Pharmacogenetics Genomics 2005; 15(10): 693-704.
- 15- Cizmarikova M, Podracka L, Klimcakova L, Habalova V, Boor A, Mojzis J, et al. *MDR1 Polymorphisms and Idiopathic Nephrotic Syndrome in Slovak Children: Preliminary Results*. Med Sci Monit 2015; 21: 59-68.
- 16- Sharom FJ, Didiolato G, Yu X, Ashbourne KJ. *Interaction of the P-glycoprotein multidrug transporter with peptides and ionophores*. J Biol Chem 1995; 270(17): 10334-41.
- 17- Sharom FJ. *ABC multidrug transporters: structure, function and role in chemoresistance*. Pharmacogenomics 2008; 9(1): 105-27.
- 18- Droydzik M, Stefankiewicz J, Kurzawa R, Górnik W, Baczkowski T, Kurzawski M. *Association of the MDR1 (ABCB1) gene 3435C> T polymorphism with male infertility*. Pharmacol Rep 2009; 61(4): 690-96.
- 19- Balcerczak E, Panczyk M, Piaskowski S, Pasz-Walczak G, Sałagacka A, Mirowski M. *ABCB1/MDR1 gene polymorphisms as a prognostic factor in colorectal cancer*. Int J Colorectal Dis 2010; 25(10): 1167-76.
- 20- Yang D, Zhou F, Wang X, Gao H, Li G, Xue M. *Association analysis between MDR1 gene polymorphisms and risk of hepatocellular carcinoma in Chinese population*. Biomarkers 2013; 18(3): 236-41.
- 21- Hu Y, Wang J, Tao H, Wang H, Zhang X, Cheng Y, Li R. *Association analysis between MDR1 genetic variant and breast cancer risk factors in Chinese Han population*. Med Oncol 2013; 30(3): 1-5.
- 22- Tatari F, Salek R, Mosaffa F, Khedri A, Behravan J. *Association of C3435T single-nucleotide polymorphism of MDR1 gene with breast cancer in an Iranian population*. DNA Cell Biol 2009; 28(5): 259-63.
- 23- Kato M, Fukuda T, Serretti A, Wakeno M, Okugawa G, Ikenaga Y, et al. *ABCB1 (MDR1) gene polymorphisms are associated with the clinical response to paroxetine in patients with major depressive disorder*. Prog Neuro-Psychopharmacol Biol Psychiatry 2008; 32(2): 398-404.

- 24- Oostenbrug LE, Dijkstra G, Nolte IM, van Dullemen HM, Oosterom E, Faber KN, et al. *Absence of association between the multidrug resistance (MDR1) gene and inflammatory bowel disease*. Scand J Gastroenterol 2006; 41(10): 1174-82.
- 25- Tan EK, Drozdik M, Bialecka M, Honczarenko K, Klodowska-Duda G, Teo YY, et al. *Analysis of MDR1 haplotypes in Parkinson's disease in a white population*. Neuro Sci Lett 2004; 372(3): 240-44.

Association of Mdr1 Gene C1236t Polymorphism with Idiopathic Males' Infertility in Guilan Population

Tajbakhsh F(MSc)¹, Mashayekhi F(PhD)^{*2}, Hamidi Madani A(MD)³, Bahadori MH(PhD)⁴

^{1,2}Department of Biology, University of Guilan, Rasht, Iran

³Department of Kidney and Urinary Tract Surgery, Guilan University of Medical Sciences, Rahst, Iran

⁴Department of Anatomy, Guilan University of Medical Sciences, Rahst, Iran

Received: 16 Jul 2014

Accepted: 16 Dec 2014

Abstract

Introduction: Infertility is defined as the inability of the couples to achieve pregnancy after 12 months of unprotected intercourse. P-glycoprotein (P-gp) also known as multidrug resistance protein 1 (MDR1) is an important protein of the cell membrane that pumps many foreign substances out of cells and has a protective role in sensitive tissues such as testis. MDR1 gene is located on q21.1 of chromosome 7. Hence, this study aimed to assess the association of MDR1 polymorphism and idiopathic male infertility.

Methods: In this study (case- control), DNA was extracted from blood leukocytes of 136 male patients with idiopathic infertility as well as 130 healthy men. Genotypes were determined by using PCR-RFLP technique and EcoO109I enzyme.

Results: The genotypes frequencies of CC, CT and TT in patient group were 19.12%, 39.70% and 41.18%, respectively, and the genotype frequencies of CC, CT and TT in control group were 12.30%, 61.54% and 26.16%, respectively.

Conclusion: The study findings revealed that a significant association was found between MDR1 polymorphism and idiopathic infertility (P= 0.001). Therefore, the results suggest that CT heterozygous genotype has a protective effect on male fertility (P= 0.01, OR= 0.41; 95%CI: 0.23- 0.84). However, to achieve more accurate results, it is necessary to examine a larger target population.

Keywords: Idiopathic male infertility; MDR; P-Glycoprotein; Polymorphism

This paper should be cited as:

Tajbakhsh F, Mashayekhi F, Hamidi Madani A, Bahadori MH. *Association of mdr1 gene C1236t polymorphism with idiopathic males' infertility in guilan population*. J Shahid Sadoughi Univ Med Sci 2015; 23(1): 1796-1804.

*Corresponding author: Tel: +98 9113330017, Email: mashayekhi@guilan.ac.ir